

Cultura als micropobles

Publicat per [Toni Lloret i Grau](#) [1] el 26/05/2016 - 10:31 | Última modificació: 18/10/2016 - 10:16

DEBAT 16

Toni Lloret Grau i [Marina Berenguer Cabado](#) [2], Regidora de Cultura, Turisme i Comunicació

El mateix fet d'encarregar una reflexió escrita -aquesta- sobre la cultura en els pobles rurals, podria interpretar-se implícitament com a una manera d'acceptar que hi ha dues menes de cultures, una en zones rurals i una altra en zones urbanes. I si fos així, hauríem d'anar necessàriament a l'etimologia del mot 'cultura' per adonar-nos que, precisament deriva del llatí 'colere', és a dir, cultivar o conrear. Per tant, si fóssim estrictes en les interpretacions, hauríem d'acceptar que la cultura és un terme que neix i evoluciona a partir del medi rural.

És clar que això, l'evolució conceptual del terme cultura, s'esdevé en un món, en una època, en la que les 'urbs', les ciutats, per importants que siguin, fins i tot en expressions culturals, són socialment minoritàries respecte al pes imperant del món rural. En conseqüència, la història o com a mínim l'etimologia dels mots que no deixa de tenir un fort component històric, no és gaire útil a l'hora d'esbrinar si hi ha dues cultures o no.

De fet, en un moment com l'actual en el que la circulació d'informacions, els interessos mediàtics, la publicitat, etc., són tant importants, pretendre analitzar peculiaritats culturals en base a determinades característiques socials i comunitàries ha de tenir poc recorregut. Sembla doncs que els interessos dominants vagin precisament en contra de les peculiaritats, per a perseguir en canvi, la uniformització.

Una altra cosa és si intentem abordar el tema de la cultura als Micropobles des de la perspectiva de les percepcions col·lectives. Una forma de veure-ho aquesta que segurament ens portaria a inventariar un seguit de tòpics (als pobles la festa principal és ballar sardanes i patxanga, mentre que a les ciutats només hi fan concerts de músics famosos, per exemple), però que dialècticament seria força inútil.

Podríem seguir abordant les eventuais diferències entre una cultura de les zones rurals i una de les zones urbanes, però segurament no sortiríem de relats cíclics força estèrils. En canvi, vist des del punt de vista de la gestió municipal a les zones rurals, el que entenem més productiu és l'abordatge de l'accés a la cultura o, més ben dit, a les manifestacions culturals d'una banda i a la producció cultural de l'altra.

Efectivament, si entenem -com diu el diccionari- que la 'cultura és el conjunt de tradicions literàries, historicosocials i científiques i de formes de vida materials i espirituals d'un poble o societat', ens adonarem de les poques possibilitats que hi ha de trobar expressions culturals originàries de les zones rurals que transcendeixin més enllà de la pròpia comunitat. No vol dir que no n'hi hagi, sinó que l'àmbit reduït en el que neixen o s'expressen, fan menys probable que assoleixin la fita imprescindible a dia d'avui, és a dir, el ressò dels mitjans informatius. Per altra part, la naturalesa mateixa de les expressions culturals en les zones rurals, no tenen de fet l'originalitat suficient com per a poder-se considerar úniques. Això llevat és clar, de determinades activitats (la baixada de falles en alguns pobles del Pirineu, per exemple) que encaixarien estrictament amb el que diu la literalitat de la definició. Però això seria un exemple de característica singular, més que no pas una possibilitat d'accés a la cultura o quelcom universalitzable.

El gran debat sobre la cultura a les zones rurals o els Micropobles doncs -hi insistim-, és l'accés a la cultura o a les manifestacions culturals o a la que podríem anomenar també la cultura de consum . I en aquest punt és ben clar que no n'hi ha de diferències amb les zones urbanes (tothom ha de tenir oportunitats). L'accessibilitat física, més o menys difícil en funció de la proximitat a les vies de comunicació principals o a les ciutats és determinant perquè, de fet, del que estem parlant quan diem 'accés a les manifestacions culturals', és de la major o menor facilitat per a desplaçar-se des de les zones rurals a les urbanes.

I certament a algú li pot semblar reduccionista l'afirmació anterior, però no és menys cert que la cultura de consum no es produeix als Micropobles; es produeix, llevat de comptades excepcions, a les ciutats.

Arribats a aquest punt, s'ha de fer una primera reivindicació en el sentit d'aplicar els principis d'accessibilitat i d'igualtat d'oportunitats.

Els Micropobles han doncs de tenir accés als productes i serveis culturals i li han de tenir en unes condicions acceptables des del punt de vista econòmic i d'esforç. Però sembla evident que, per aconseguir-ho, caldrà integrar el concepte de ruralitat també a les polítiques culturals. És a dir que aquelles instàncies en les que es dissenyen polítiques culturals haurien d'integrar elements com l'accessibilitat ja esmentada i també l'adaptació a unes infraestructures culturals deficitàries o pensades per altres èpoques, la possibilitat d'adaptar-se a espais oberts, al fet que la transversalitat de tipologies socials és més curta (hi ha menys joves, menys adults, etc.), i per tant els productes culturals han de ser compensatòriament més genèrics. Hi pot haver més facilitat per a treballar determinades produccions lligades als cicles naturals, etc. I també, per què no, s'hauria d'integrar en aquestes polítiques les accions necessàries destinades a promoure que també des de les zones rurals hi hagi producció cultural, de forma que, el treball en cultura no sigui una més de les raons per haver d'emigrar del camp a la ciutat.

I si entenem, en aquest sentit, que unes administracions supramunicipals com són les diputacions, poden promoure anàlisis i reflexions sobre aquest accés a les manifestacions i producció culturals, aleshores haurem d'acceptar que les primeres accions polítiques -que probablement s'haurien de traduir en l'obertura de diàlegs-, les haurien d'encapçalar precisament aquestes Corporacions.

No ha de ser fàcil impulsar aquesta mena de diàlegs a l'entorn de les polítiques culturals i ruralitat, però si algú ho pot fer és aquella administració que amb els mitjans suficients disponibles, tingui la sensibilitat i la mirada posada en el municipalisme i tingui, alhora, la disposició i mentalitat a integrar la ruralitat com a element integrant de les accions polítiques locals.

[Inicieu sessió](#) [3]o [registreu-vos](#) [4]per a enviar comentaris

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2016/cultura-als-micropobles>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/lloretgt>

[2] <https://interaccio.diba.cat/members/berenguercm>

[3] <https://interaccio.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/6636>